

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Sa/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200298
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kotora
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7020200298.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, sudcom JUDr. Marekom Kotorom, v právnej veci žalobcu: V. C., narodený XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť L., trvalý pobyt L., bez cestovného dokladu, toho času umiestnený v Ú. A. R. A. Y., N. XX, Z., zastúpený Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, Murgašova 3, Košice, proti žalovanému: Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko, 041 75 Košice - letisko, o správnej žalobe vo veci zaistenia zo dňa 09.04.2020, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-2020/009214-043 zo dňa 06.03.2020, takto

rozhodol:

I./ Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko, 041 75 Košice - letisko č. PPZ-HCP-PO9-2020/009214-043 zo dňa 06.03.2020 týkajúce sa žalobcu: V. C., narodený XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť L., bez cestovného dokladu.

II./ N a r i a d ť u j e žalovanému, aby žalobca: V. C., narodený XX.XX.XXXX, bol bezodkladne prepustený zo zaistenia.

III./ Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa správnou žalobou zo dňa 09.04.2020 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-2020/009214-043 zo dňa 06.03.2020, ktorým žalovaný podľa § 88 ods. 4 druhá veta zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o pobyte cudzincov“, resp. „ZoPC“) predĺžil zaistenie žalobcu zaisteného podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku s tým, že stanovil dĺžku doby predĺženia zaistenia žalobcu na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 06.06.2020. Zároveň žiadal, aby súd nariadil jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia.

2. S napadnutým rozhodnutím nesúhlasil v celom rozsahu z dôvodu, že toto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný rozhodol o predĺžení zaistenia aj v dôsledku existencie vysokého rizika úteku žalobcu, ktoré je dané na základe jeho predošlého správania sa, kedy nevyčkal v azylovom zariadení a opustil územie Slovenskej republiky (ďalej „SR“) ešte pred vydaním rozhodnutia o jeho žiadosti o priznanie medzinárodnej ochrany. Nepopieral svoje minulé správanie a bol si vedomý toho, že nevyčkal na rozhodnutie migračného úradu. Mal zato, že v súčasnosti neexistuje riziko úteku aj z toho dôvodu, že na celom území SR boli obnovené hraničné kontroly, letiská sú uzavreté, nepremávajú ani medzinárodné autobusové, či vlakové spojenia. Rovnako na území susedných krajín boli obnovené hraničné kontroly a boli zavedené opatrenia na regulovanie vstupu cudzích štátnych príslušníkov. V prípade jeho prepustenia zo zaistenia do zariadenia pre žiadateľov o azyl nebude ohrozený účel zaistenia. V zariadení pre cudzincov prešiel povinnou dobou karantény, je zdravý a nepredstavuje žiadnu

hrozbu pre verejné zdravie. Poukázal na základný princíp, resp. prezumpciu proti zaisteniu cudzinca - žiadateľa o azyl, ak sú k dispozícii v systéme také alternatívy, akými sú napr. špecializované ubytovacie centrá a zariadenia pre žiadateľov o azyl.

3. Rovnako namietal, že rozhodnutie žalovaného trpí vadou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia v časti stanovenej dĺžky doby zaistenia. Z napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že realizáciu účelu zaistenia žalobcu stanovil vo výroku rozhodnutia o predĺžení zaistenia za čas nevyhnutne potrebný, dobu ďalších 3 mesiacov, kedy je táto doba podľa jeho názoru potrebná na zistenie dôvodov jeho žiadosti o azyl. Mal zato, že zistenie dôvodov jeho žiadosti o azyl je možné ustáliť už z vstupného pohovoru so žiadateľom o azyl, čo predstavuje omnoho kratší časový úsek, než aký stanovil žalovaný za týmto účelom. Účel zaistenia podľa názoru žalobcu už odpadol. Žalovaný vec nesprávne právne posúdil, keď si vyložil ustanovenie § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC tak, že ho oprávňuje zaisťovať cudzinca - žiadateľa o azyl po dobu celého priebehu prvostupňového konania o azyly, resp. dlhšie, než do vstupného pohovoru.

4. Dával do pozornosti právny názor Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov uvedený v jeho Príručke k otázke zaistenia žiadateľov o azyl, ako aj Výboru ministrov Rady Európy. Z daných dokumentov vyplýva, že každé pozbavenie osobnej slobody žiadateľa o azyl by malo byť dočasné, nesvojvoľné a na čo najkratšiu možnú dobu a má byť implementované v súlade s relevantnými medzinárodnými právnymi normami a rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva.

5. Žalovaný Rozhodnutím o predĺžení zaistenia č. PPZ-HCP-PO9-2020/009214-043 zo dňa 06.03.2020 predĺžil zaistenie žalobcu, ako účastníka konania, dňa 06.03.2020 o 3 (tri) mesiace podľa § 88 ods. 4 druhá veta zákona o pobyte cudzincov zaisteného podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku s tým, že stanovil dĺžku doby predĺženia zaistenia žalobcu na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 06.06.2020. Zároveň ho umiestil do Ú. A. R. A. Y. Z. (ďalej „Ú. Z.“).

6. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca bol transferovaný dňa 06.12.2019 na územie SR z územia N. podľa Nariadenia Dublin III, pričom je považovaný za žiadateľa o medzinárodnú ochranu podľa čl. 2 písm. b) Smernice 2013/33/EÚ z 26.06.2013. Ďalej uviedol, že dňa 12.03.2019 bol účastník konania prevzatý na základe Dublinského dohovoru z územia F. späť na územie SR. Účastník konania sa podľa § 4 ods. 6 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyly považoval za žiadateľa o azyl a jeho vstupom sa na územie SR automaticky začalo azylové konanie. Dňa 13.03.2019 bol prijatý v R. C.. Dňa 08.04.2019 bol presunutý do A.É. H. F., kde dňa 09.09.2019 bol zaznamenaný jeho svojvoľný odchod a účastník konania z tohto pobytového zariadenia ušiel a následne odcestoval do N..

7. Konanie o jeho žiadosti o udelenie azylu na území SR viedol Migračný úrad Ministerstva vnútra SR (ďalej „migračný úrad“) pod č.k. MU-PO-56/2019-Ž. Konanie bolo zastavené dňa 07.10.2019 podľa § 19 ods. 1 písm. f) zákona o azyly. Konanie bolo právoplatne skončené dňa 28.10.2019. Dňa 06.12.2019 bol účastník konania v zmysle Nariadenia Dublin III transferovaný bez eskorty z územia N. späť na územie SR. Správny orgán konštatoval, že účastník konania v predchádzajúcom konaní o udelenie azylu svojvoľne opustil územie SR, porušil tým povinnosti cudzinca uvedené v § 23 ods. 4 písm. c) zákona o azyly a to tým, že ako žiadateľ o azyl bol povinný počas pobytu v azylovom zariadení dodržiavať vnútorný poriadok, s poukázaním na § 23a ods. 1 zákona o azyly, kde ako žiadateľ mohol opustiť azylové zariadenie len na základe priepustky, ktorú vydá ministerstvo.

8. Dňa 06.12.2019 ho žalovaný upovedomil o začatí konania podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC. V zápisnici zo dňa 05.03.2020 účastník konania uviedol, že s nim v rámci predchádzajúcej azylovej procedúry bol vykonaný iba vstupný pohovor dňa 21.03.2019. Na území SR sa po podaní žiadosti zdržal približne pol roka a potom ušiel do zahraničia. Dôvodom jeho úteku bola skutočnosť, že v N. sú lepšie podmienky pre osoby, ktoré spadajú pod Dublinské nariadenie. Počas svojho pobytu v zahraničí nekontaktoval migračný úrad, akýkoľvek iný štátny orgán SR alebo akýkoľvek iný subjekt na území SR a nezisťoval stav svojej žiadosti o udelenie azylu z dôvodu, že žiadosť podal účelovo a o azyl na Slovensku sa nezaujíma.

9. Správny orgán prehodnocoval aj skutočnosť, či je naplnený účel zaistenia, t.j. či zistenie tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť účastníka konania o udelenie azylu, by bez zaistenia nebolo

možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku, pričom uviedol, že z lustrácií v IS MV SR a uvedených skutočností vyplýva, že migračný úrad počas azylovej procedúry vedenej pod ČAS:MU-PO-56/2019-Ž vykonal dňa 21.03.2019 iba vstupný pohovor. Z dôvodu, že z územia SR ušiel a zdržiaval sa mimo azylového zariadenia viac ako 7 dní, bolo konanie o jeho žiadosti zastavené. Na základe tejto skutočnosti migračný úrad nemohol bez jeho fyzickej prítomnosti zistiť a vyhodnotiť tie skutočnosti, na ktorých bola založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR a nemohol tak ukončiť jeho azylovú procedúru vydaním právoplatného rozhodnutia. Ďalej uviedol, že vstupom účastníka konania na území SR začína automaticky nové azylové konanie a preto bude v tomto novom konaní nutné vykonať opätovne nový vstupný pohovor, ako aj všetky úkony súvisiace so zisťovaním tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR. Mal zato, že vzhľadom na osobu účastníka konania je dostatočne preukázaná potreba jeho fyzickej dispozície v azylovej procedúre, ako aj potreba vykonania s ním úkonov, potrebných pre zistenie tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR.

10. Konštatoval, že účastník konania počas svojho pobytu v zahraničí do doby, kým bol transferovaný v rámci Nariadenia Dublin III späť, nekontaktoval migračný úrad, ani akýkoľvek iný orgán SR alebo subjekt na území SR a nezisťoval stav jeho žiadosti. Týmto konaním jednoznačne preukázal, že nemá záujem o udelenie medzinárodnej ochrany na území SR. Potvrďuje to aj tá skutočnosť, že aj počas jeho prvého návratu na územie SR v rámci Dublinského konania na území SR nezotrval, ale ušiel do vyspelejších krajín Európskej únie.

11. Ďalej uviedol, že pri prvom rozhodovaní o zaistení dospel k názoru, že tieto účastníkovi konania nemožno uložiť, nakoľko by ich nemohol vykonať, resp. splniť. Pri prvom rozhodovaní o zaistení sa vysporiadal aj s rizikom úteku, pričom konštatoval, že hrozí vysoké riziko jeho úteku a v azylovom konaní je potrebná jeho fyzická dispozícia. Podrobné posúdenie predchádzajúceho skutkového stavu veci správnym orgánom je uvedené vo vydanom rozhodnutí o zaistení pod č. PPZ-HCP-PO9-2019/061283-013 zo dňa 06.12.2019, ktorým zaistil účastníka konania podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC a stanovil dĺžku doby zaistenia do 06.03.2020.

12. Dodal, že v nadväznosti na § 90 ods. 1 písm. d) ZoPC zaslal migračnému úradu dožiadanie, ktorým ho žiadal o zaslanie informácie, aké úkony boli s účastníkom konania v rámci azylovej procedúry vykonané a či sa doposiaľ vykonanými úkonmi podarilo zistiť tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR. Dňa 21.02.2020 mu bola doručená odpoveď, že v prípade účastníka konania prebieha azylové konanie a aj naďalej budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť a vykonávané ďalšie úkony v azylovom konaní, pričom podľa § 19a zákona o azyloch ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo.

13. Dňa 28.02.2020 mu bola zaslaná zo strany Ú. Z.P. žiadosť o predĺženie zaistenia účastníka konania, v ktorej ho zároveň upovedomil o doposiaľ vykonaných úkonoch s účastníkom konania. V závere žiadosti útvar uviedol, že dňa 19.01.2020 bol telefonicky kontaktovaný pracovník migračného úradu, ktorý im oznámil, že migračný úrad do dnešného dňa nevydal príslušné rozhodnutie vo veci žiadosti o udelenie azylu a dňa 06.03.2020 uplynie lehota zaistenia.

14. Dňa 06.03.2020 upovedomil účastníka konania o predĺžení zaistenia podľa § 88 ods. 4 ZoPC zaisteného podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC. V zápisnici zo dňa 06.03.2020 uviedol, že jeho opätovné zaistenie nie je správne podľa zákona. Je si vedomý toho, že azylová procedúra u neho ešte neskončila a pracovníci z migračného úradu zisťujú ďalšie skutočnosti ohľadom jeho azylu.

15. Dodal, že pred vydávaním rozhodnutia sa zaoberal možnosťou uplatnenia alternatív zaistenia podľa § 89 ZoPC, pričom skúmal skutočnosti, že účastník konania nemá na území SR žiadne rodinné väzby. Rovnako skúmal jeho ekonomickú situáciu a dospel k záveru, že nemá dostatočné finančné prostriedky. Suma odobratých finančných prostriedkov nepostačovala na pobyt a ani zabezpečenie služieb na území SR v rámci azylovej procedúry a preto nie je u neho možné zložiť peňažnú záruku. K alternatíve hlásenia pobytu uviedol, že nemá na území SR rezervované ubytovanie alebo zabezpečené zamestnanie. Zároveň u neho neboli zistené na území SR žiadne sociálne väzby, nielen rodinné. Účastník konania žiadnu zo skúmaných skutočností v konaní o predĺžení zaistenia nepreukázal a z tohto dôvodu mu správny orgán neuložil povinnosť podľa § 89 ZoPC, nakoľko vzhľadom na osobu účastníka konania, jeho osobné pomery, ako aj skutočnosti, že neovláda slovenský jazyk, nie je možné akúkoľvek takúto

povinnosť z jeho strany vykonať. Vo vzťahu k možnosti využitia menej závažných opatrení podľa § 23a ods. 1 ZoA uviedol, že aplikácia tohto opatrenia zo strany správneho orgánu nie je možná, nakoľko nemá kompetenciu o ňom rozhodnúť, pričom poukázal na rozsudok NS SR (sp. zn. 10Szak/7/2019 zo dňa 21.11.2019).

16. Doplnil, že správny orgán v konaní o predĺžení zaistenia posúdil aj jeho doterajšie chovanie a konanie a usúdil, že i naďalej existuje vysoké reálne riziko a dôvodná obava, že sa pokúsi o útek z územia SR opäť, čím dôjde k zmareniu zisťovania tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR.

17. Dĺžku doby zaistenia stanovil podľa § 88 ods. 4 ZoPC v súlade s čl. 9 ods. 1 Smernice 2013/33/EÚ. Poukázal na tú skutočnosť, že počas pobytu účastníka konania na území SR poverený pracovník migračného úradu nezistil tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR. Mal preto zato, že stanovenie doby predĺženia zaistenia na tri mesiace je účelné a adekvátne časové obdobie, v ktorom poverený príslušník migračného úradu vie vykonať ďalšie potrebné úkony v prebiehajúcom azylovom konaní. Predĺženie zaistenia na dobu troch mesiacov považoval za cieľuprimeraný prostriedok, ktorým správny orgán zabezpečí fyzickú dispozíciu účastníka konania pre potreby azylového konania.

18. Žalovaný vo svojom vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 28.04.2020 žiadal správnu žalobcu zamietnuť. Tvrdenia uvedené v správnej žalobe odmietal, v plnom rozsahu s nimi nesúhlasil a považoval ich za nespôsobilé vyvolať zrušenie napadnutého rozhodnutia.

19. Dodal, že žalobcu nezaistil podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzinca len z dôvodu, že u žalobcu existuje vysoké riziko jeho úteku. Zdôraznil, že žalobca bol zaistený za účelom zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku. U žalobcu prebieha nové azylové konanie, v ktorom je potrebné zistiť tieto skutočnosti, čo potvrdzuje aj súčinnosťná komunikácia medzi žalovaným a Migračným úradom MV SR. U žalobcu bol naplnený účel zaistenia a to tým, že u žalobcu sú zisťované skutočnosti ohľadom jeho žiadosti o azyl a rizikom jeho úteku z územia Slovenskej republiky.

20. Uviedol, že žalobca v správnej žalobe nepopiera svoje minulé správanie v predchádzajúcom azylovom konaní, kedy z územia SR ušiel do zahraničia a deklaruje, že vyčká na rozhodnutie v jeho azylovej veci. S daným tvrdením nesúhlasil, nakoľko aj v predchádzajúcom azylovom konaní bol žalobca v plnej miere poučený o jeho potrebe zotrvania na území SR až do doby rozhodnutia migračného úradu a aj napriek tomu ušiel. Zdôraznil tú skutočnosť, že žalobca chce vyčkať na rozhodnutie vo veci ohľadne jeho žiadosti a je teda priamo v jeho záujme, aby naďalej ostal v zaistení a neohrozil tým priebeh jeho azylového konania.

21. Pokiaľ právny zástupca žalobcu poukazuje na obnovenie hraničných kontrol na území SR aj v zahraničí a na zavedenie opatrení na regulovanie vstupu cudzích štátnych príslušníkov mal zato, že samotné obnovenie hraničných kontrol nemôže znižovať predpokladané riziko úteku žalobcu. Riziko úteku zo strany žalobcu aj naďalej trvá, nakoľko zavedením hraničných kontrol sa môže do istej miery sťažiť odchod žalobcu cez hraničný priechod, avšak tieto opatrenia nevyklučujú nelegálnu formu úteku žalobcu z územia SR, pričom túto skutočnosť potvrdzuje aj žalobcove predošlé správanie, kedy sa na územie SR dostal nelegálne a za pomoci prevádzčača. K nelegálnym prekročeniam štátnych hraníc zo strany žalobcu pritom dochádzalo mimo hraničných priechodov a na miestach, kde je prekročenie štátnej hranice zakázané. Tvrdenia, že k zamedzeniu úteku žalobcu môžu dopomôcť obnovené kontroly hraníc a prijaté opatrenia v podobe obmedzenia dopravy, žalovaný považuje za irelevantné, nakoľko žalobca nie je držiteľom platného cestovného dokladu, čo len potvrdzuje tú skutočnosť, že k jeho úteku by opätovne došlo nelegálnym prekročením štátnych hraníc na miestach, kde je to zakázané. Základným naplnením účelu zaistenia je fyzická dispozícia žalobcu počas zisťovania tých skutočností, na ktorých je založená žalobcova žiadosť o udelenie azylu. Podľa jeho názoru samotné riziko úteku u žalobcu musí obsahovať nielen zovšeobecnené zhodnotenie aktuálnej bezpečnostnej situácie, ale predovšetkým aj zhodnotenie samotnej osoby žalobcu, jeho predchádzajúce správanie a konanie.

22. K namietanej dĺžke zaistenia v lehote 3 mesiacov uviedol, že pri jej stanovení sa opieral o aplikačnú prax migračného úradu, ktorá vyplýva aj zo súčinnostnej komunikácie medzi žalovaným a migračným

úradom. Poukazoval na správu migračného úradu zo dňa 21.02.2020 vo veci jeho dožiadania, z ktorej odpovede vyplýva, že v prípade žalobcu prebieha azylové konanie a aj naďalej budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR a vykonané ďalšie úkony v azylovom konaní. Rovnako poukazoval aj na komunikáciu medzi Ú. Z. a migračným úradom. Na základe týchto rozhodujúcich skutočností a po preskúmaní skutkového stavu veci a zaslaných podkladov pre rozhodnutie o predĺžení zaistenia pristúpil k predĺženiu zaistenia žalobcu z dôvodu, že vo veci jeho žiadosti prebieha azylové konanie a aj naďalej budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o vykonávané ďalšie úkony v azylovom konaní.

23. Zdôraznil, že rozhodnutie o predĺžení zaistenia vydal na základe súčinnostnej komunikácie a vyjadrenia migračného úradu, ktorý ako príslušný orgán koná vo veci žalobcovej žiadosti a ktorý vie kompetentne vyhodnotiť potrebu vykonania ďalších úkonov so žalobcom v jeho azylovej veci. U žalobcu sa doposiaľ nepodarilo zistiť tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR a zároveň i naďalej hrozí riziko jeho úteku. Z dôvodu, že migračný úrad bude i naďalej konať v žalobcovej veci a i naďalej budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR, pristúpil k predĺženiu zaistenia, čím zabezpečil fyzickú dispozíciu žalobcu počas azylovej procedúry na území SR. Pri určovaní dĺžky predĺženia zaistenia zohľadnil opäť aj osobu žalobcu, ako aj jeho správanie v predchádzajúcom konaní o udelenie azylu na území SR. Poukazoval na zákonné ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o azyle, na základe ktorého poverený zamestnanec ministerstva vykoná pohovor so žiadateľom; ak je to potrebné, pohovor možno opakovať. Pohovor nie je potrebné vykonať, ak je možné vydať rozhodnutie na základe vstupného pohovoru podľa § 4 ods. 1 zákona o azyle. Nakoľko sa vstupom žalobcu na územie SR začalo u neho nové azylové konanie, v aktuálnom prebiehajúcom konaní nie je možné poukazovať na vykonané úkony v predchádzajúcom konaní, ktoré bolo navyše právoplatne ukončené. Poverený pracovník Migračného úradu MV SR v každom novom azylovom konaní musí vykonať vstupný pohovor a zisťovať tie skutočnosti, na ktorých je založená žalobcova žiadosť o udelenie azylu. Všetky úkony musia byť vykonané a zisťované od začiatku, nakoľko ide o nové konanie. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že poverený pracovník Migračného úradu MV SR je oprávnený, ak je to potrebné, pohovor so žalobcom opakovať. Preto neprislúcha hodnoteniu a posudzovaniu právneho zástupcu žalobcu, v ktorom štádiu migračný úrad zistí všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o žiadosti žalobcu o udelenie azylu na území SR.

24. Zo správy adresovanej zo strany Ú. Z. žalovanému zo dňa 28.02.2020 súd zistil, že so žalobcom bol dňa 11.12.2019 v priestoroch Ú. Z. za prítomnosti tlmočníka vykonaný osobný pohovor. Dňa 29.01.2020 bol telefonicky kontaktovaný pracovník migračného úradu pán C. vo veci žiadosti o udelenie azylu na území SR, kde bolo oznámené, že vo veci jeho žiadosti nie je rozhodnuté a do konca februára 2020 nebude vydané príslušné rozhodnutie migračného úradu SR. Zároveň útvar oznámil, že keďže do dnešného dňa migračný úrad nevydal príslušné rozhodnutie vo veci žiadosti o udelenie azylu dňa 06.03.2020, žalobcovi uplynie lehota zaistenia.

25. Zo správy Migračného úradu Ministerstva vnútra SR zo dňa 21.02.2020, adresovanej žalovanému vyplýva, že tento na základe jeho vyžiadania mu oznámil, že v prípade žalobcu prebieha azylové konanie a aj naďalej budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť a vykonané ďalšie úkony v azylovom konaní. Poukázal na znenie § 19a zákona o azyle, v zmysle ktoré ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo.

26. Podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, Policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky b) na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

27. Podľa § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, Žiadateľ o udelenie azylu môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa odseku 1. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. a), b), c) alebo písm. e) nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

28. Podľa § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, Rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

29. Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, Štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

30. Podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov, Policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť
a) hlásenia pobytu alebo
b) zložiť peňažnú záruku.

31. Podľa § 89 ods. 2 prvá veta zákona o pobyte cudzincov, O druhu a spôsobe uloženia povinnosti podľa odseku 1 rozhoduje policajný útvar, pričom prihliada na osobu štátneho príslušníka tretej krajiny, jeho pomery a mieru ohrozenia účelu zaistenia.

32. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, Policajný útvar je povinný
d) skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

33. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „Dohovor“), Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

34. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), Tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

36. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

37. Podľa § 46 Správneho poriadku, Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

38. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

39. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

40. Pokiaľ sa týka súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia, správny súd právne uzatvára:

41. Predmetom súdneho prieskumu bolo žalovaným vydané Rozhodnutie o predĺžení zaistenia č. PPZ-HCP-PO9-2020/009214-043 zo dňa 06.03.2020, ktorým predĺžil zaistenie žalobcu dňa 06.03.2020 o 3 (tri) mesiace podľa §88 ods. 4 druhá veta zákona o pobyte cudzincov zaisteného podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

Predmetným rozhodnutím žalovaný stanovil dĺžku doby predĺženia zaistenia žalobcu na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 06.06.2020.

42. Predchádzajúcim rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO9-2019/061283-013 zo dňa 06.12.2019 žalovaný zaistil žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC a stanovil dĺžku doby zaistenia do 06.03.2020.

43. Správny súd zdôrazňuje, že predpokladom zaistenia žalobcu v zmysle citovaného ustanovenia je naplnenie účelu zaistenia tým, že počas zaistenia sa majú zistiť skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by nebolo možné získať bez zaistenia, pričom musí byť súčasne splnená aj ďalšia zákonná podmienka a to existencia rizika jeho úteku.

44. Žalobcovou hlavnou námietkou bolo, že v jeho prípade odpadol účel zaistenia a žalovaný vec nesprávne právne posúdil, keď si vložil ustanovenie § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC tak, že ho oprávňuje zaisťovať cudzinca - žiadateľa o azyl po dobu celého priebehu prvostupňového konania o azyle, resp. dlhšie, než do vstupného pohovoru.

45. Zo správy Ú.A. Z. zo dňa 28.02.2020 (nachádzajúcej sa v administratívnom spise žalovaného) súd zistil, že so žalobcom bol vykonaný osobný pohovor dňa 11.12.2019. Dňa 29.01.2020 útvar telefonicky kontaktoval pracovníka migračného úradu (pán C.) vo veci žalobcovej žiadosti o udelenie azylu na území SR, pričom im bolo oznámené, že vo veci jeho žiadosti nie je rozhodnuté a do konca februára 2020 nebude vydané príslušné rozhodnutie migračného úradu. Správny súd konštatuje, že z danej správy však nijako nevyplýva, žeby zo strany migračného úradu mali byť vykonávané so žalobcom ešte nejaké úkony, pričom sa už len zo strany migračného úradu čaká na vydanie rozhodnutia vo veci žalobcovej žiadosti o udelenie azylu na území SR.

46. Možno súhlasiť so žalovaným, že vyvíjal iniciatívu o súčinnosťnú komunikáciu s migračným úradom ministerstva vnútra, ktorý mu však dňa 21.02.2020 oznámil, že v prípade žalobcu prebieha azylové konanie a aj naďalej budú zisťované skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť a vykonané ďalšie úkony v azylovom konaní, pričom poukázal na znenie § 19a zákona o azyle, v zmysle ktoré ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo. Táto správa, na ktorú poukazuje žalovaný ako na súčinnosťnú komunikáciu, však iba formalisticky konštatuje, že prebieha ohľadne žalobcu azylové konanie a že sa budú zisťovať ďalšie skutočnosti na ktorých je založená jeho žiadosť. Nevyplýva z nej však aké konkrétne úkony má migračný úrad v úmysle so žalobcom vykonať a v akom časovom horizonte, pričom je zrejmé, že vstupný pohovor sa uskutočnil už dňa 11.12.2019 a až do 28.02.2020 (viď správa z Ú. Z.), nebol so žalobcom zo strany migračného úradu vykonaný ďalší úkon. Migračný úrad ani nijako nešpecifikoval, aký úkon by sa mal so žalobcom uskutočniť, aby naďalej bolo možné konštatovať účelnosť jeho zaistenia v zmysle § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC.

47. Kasačný súd vo svojej rozhodovacej činnosti ohľadne posudzovania účelnosti zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov poukazuje na to, že v záujme presvedčivosti preskúmaného rozhodnutia by v jeho odôvodnení nemala absentovať zmienka o takých skutočnostiach, ktoré by naplnenie citovaného zákonného účelu zaistenia dostatočne zrozumiteľne odôvodňovali, napríklad na základe čoho vyvstala potreba zisťovania skutočností týkajúcich sa jeho žiadosti o azyl, prípadne na aké skutočnosti malo byť zisťovanie vykonané, resp. aké úkony si takéto zisťovanie ešte vyžiada (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Sazk/14/2017 zo dňa 26.09.2017). Bez významu nie je ani časový horizont vykonania daných úkonov, keďže v zmysle § 88a ods. 2 ZoPC žiadateľ o udelenie azylu môže byť zaistený iba na čas nevyhnutne potrebný a len do doby, pokiaľ trvajú dôvody podľa odseku 1 § 88a. Obzvlášť by tieto skutočnosti mali byť preukázané, ak dochádza k predĺženiu zaistenia z dôvodu § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC.

48. K predĺženiu zaistenia žalobcu došlo dňa 06.03.2020. Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že so žalobcom už bol uskutočnený vstupný pohovor dňa 11.12.2019, pričom po tomto dátume nie sú správne súdu známe a z administratívneho spisu ani nevyplýva, žeby boli zaznamenané nejaké úkony migračného úradu za účelom zistenia skutočností na základe ktorých je založená žalobcova žiadosť o udelenie azylu. Daná skutočnosť odôvodňuje záver, že zo strany migračného úradu už boli zistené skutočnosti na základe ktorých je založená žalobcova žiadosť o udelenie azylu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva opak a ani potreba ďalšej fyzickej dispozície žalobcu z dôvodov ustanovenia § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC, napr. potreba opätovného vykonania vstupného pohovoru.

Rovnako dané nevyplýva ani zo žiadnej inej komunikácie s migračným úradom, či už zo strany žalovaného, resp. Q.. Preto možno uzavrieť, že v prípade žalobcu odpadol účel predĺženia jeho zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC, čím v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru sa jeho zaistenia javí ako nezákonné.

49. V spojitosti s odpadnutím účelu zaistenia žalobca v správnej žalobe rovnako namietal, že preskúmané rozhodnutie trpí vadou riadneho odôvodnenia rozhodnutia v časti stanovenej doby zaistenia, ktorou žalovaný predĺžil zaistenie o dobu ďalších 3 mesiacov, kedy je táto doba podľa jeho názoru potrebná na zistenie dôvodov jeho žiadosti o azyl. Žalobca však mal zato, že zistenie dôvodov jeho žiadosti o azyl je možné ustáliť už zo vstupného pohovoru so žiadateľom o azyl, čo predstavuje omnoho kratší časový úsek, než aký stanovil žalovaný za týmto účelom. Žalovaný ohľadne doby zaistenia poukázal na tú skutočnosť, že počas pobytu účastníka konania na území SR poverený pracovník migračného úradu nezistil tie skutočnosti, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu na území SR. Mal preto zato, že stanovenie doby predĺženia zaistenia na tri mesiace je účelné a adekvátne časové obdobie, v ktorom poverený príslušník migračného úradu vie vykonať ďalšie potrebné úkony v prebiehajúcom azylovom konaní. Predĺženie zaistenia na dobu troch mesiacov považoval za cieľuprimeraný prostriedok, ktorým správny orgán zabezpečí fyzickú dispozíciu účastníka konania pre potreby azylového konania.

50. Správny súd ohľadne danej námietky poukazuje na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, v zmysle ktorej doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia a dĺžka doby zaistenia musí byť náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca a žalovaný je povinný zdôvodniť dĺžku doby zaistenia. Podľa názoru kasačného súdu lehotu zaistenia je potrebné určiť presne a výstižne. Z formulácie zákona, že cudzinec môže byť zaistený „na čas nevyhnutne potrebný“, je tiež potrebné vyvodiť, že dĺžka zaistenia musí byť tiež náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca. (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10Sza/4/2012).

51. Správna úvaha žalovaného týkajúca sa stanovenia doby zaistenia vybočuje z medzí zákonných požiadaviek a nespĺňa podmienku zaistenia „na čas nevyhnutne potrebný“. Stanovenú dobu zaistenia nemožno posudzovať nezávisle od posudzovania účelnosti zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC rozvedenej vyššie. Doba zaistenia podľa daného ustanovenia nemožno trvať počas celého azylového konania vedeného v prvom stupni, t.j. do vydania rozhodnutia migračným úradom. Žalovaný stanovenú dĺžku doby zaistenia neodôvodnil na individuálnom princípe, čo má vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný uviedol, že počas tejto doby zaistenia poverený príslušník migračného úradu vie vykonať ďalšie potrebné úkony v prebiehajúcom azylovom konaní, tak tieto úkony nijako žalovaný nešpecifikoval, pričom ani zo žiadnej komunikácie s migračným úradom nevyplýva, aké úkony by ešte so žalobcom mali byť vykonané, aby stále zostal naplnený aj účel zaistenia žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC.

52. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa § 230 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku a z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. c) a d) Správneho súdneho poriadku napadnuté rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-2020/009214-043 zo dňa 06.03.2020 zrušil a nariadil žalovanému, aby žalobca bol bezodkladne prepustený zo zaistenia.

53. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že priznal ich náhradu žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, voči žalovanému. O výške priznaných trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.